1/2021. (I. 7.) ITM rendelet

a Vasúti Műszaki Bizottságról, a vasúti műszaki előírások és a szakmai állásfoglalások kidolgozására és kiadására vonatkozó szabályokról

A vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény 88. § (2) bekezdés 39. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 116. § 18. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. A Vasúti Műszaki Bizottság

1. § (1) A közlekedésért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) Vasúti Műszaki Bizottságot (a továbbiakban: Bizottság) hoz létre és működtet.

(2) A Bizottság

a) az e rendeletben meghatározott eljárásrend szerint kidolgozza, szükség szerint felülvizsgálja a jogszabályban kihirdetett vasúti műszaki előírást;

b) az e rendeletben meghatározott eljárásrend szerint kidolgozza, szükség szerint felülvizsgálja és módosítja vagy visszavonja a nem jogszabályban kihirdetett vasúti műszaki előírást, valamint gondoskodik azok kiadásáról;

c) közreműködik a vasúti műszaki előírásoknak a vasúti rendszer Európai Unión belüli kölcsönös átjárhatóságáról szóló, 2016. május 11-i (EU) 2016/797 európai parlamenti és tanácsi irányelv [a továbbiakban: (EU) 2016/797 irányelv] 14. cikke és a vasútbiztonságról szóló, 2016. május 11-i (EU) 2016/798 európai parlamenti és tanácsi irányelv [a továbbiakban: (EU) 2016/798 irányelv] 8. cikke szerinti bejelentési kötelezettség teljesítésében;

d) az e rendeletben meghatározott eljárásrendben a vasúti tervezésben, gyártásban, építésben vagy üzemeltetésben érintett természetes vagy jogi személy, a vasúti közlekedési hatóság (a továbbiakban: hatóság), az államigazgatási szerv vezetője vagy képviseletre jogosult tisztségviselője vagy önálló szervezeti egységének vezetője megkeresésére egyedi szakmai állásfoglalást alakít ki a nemzeti szabály szakmai értelmezésével kapcsolatban, továbbá a nemzeti szabályokban nem vagy nem teljeskörűen szabályozott műszaki megoldások tekintetében arra vonatkozóan, hogy a nemzeti szabály módosítása, vagy új nemzeti szabály kiadása szükséges-e;

e) figyelemmel kíséri a vasúti műszaki és vasútbiztonsági előírásokkal kapcsolatos hazai és nemzetközi tapasztalatokat, a műszaki haladás vívmányait;

f) javaslatot tesz a vasúti műszaki és vasútbiztonsági szabályozást érintő, az *a)* pontba nem tartozó jogszabályokra;

g) közreműködik a vasúti műszaki előírásokkal összefüggő jogszabálytervezetek előkészítésében.

(3) A Bizottság működésének részletes szabályait az általa elfogadott ügyrend (a továbbiakban: Ügyrend) tartalmazza.

(4)[1] A Bizottság munkáját a Közlekedéstudományi és Építésügyi Minőségellenőrző Intézet mint koordináló szerv (a továbbiakban: koordináló szerv) segíti.

2. § (1) A Bizottság egy-egy szavazati joggal rendelkező tagja a Bizottság elnöke, valamint

a) a hatóság,

b) a miniszter által felkért szakirányú felsőfokú képzést folytató egyetem,

c) a miniszter által felkért vasúti szakmai érdekképviseleti szervezet,

d) az országos vasúti pályahálózatot működtető társaságok,

1 Módosította: 19/2025. (VI. 27.) ÉKM rendelet 8. §, 47/2025. (XII. 29.) ÉKM rendelet 8. §.

e) városi vasúti pályahálózatot működtető társaságok,
f) elővárosi vasúti pályahálózatot működtető társaságok,
g) vasúti műszaki vizsgálóközpont
által delegált 1–1 személy azzal, hogy a *b)–c)* pontokban meghatározott intézmények, szervezetek közül a miniszter legalább 2–2 szervezetet kér fel tag delegálására. A delegált személyeket a miniszter nevezi ki a bizottság tagjává.

(2) Ha a miniszter által felkért szervezet 60 napon belül nem válaszol a felkérésre, azt elutasítottnak kell tekinteni. A részvételt elutasító szervezet helyett a miniszter egy ízben új szervezetet kér fel tag delegálására. Ha ez a szervezet is elutasítja a delegálást, a Bizottság a delegált tagok részvételével működik. A Bizottság elnöke új tag felvételét legkorábban az elutasítást követő egy év elteltével kezdeményezheti a hatóság útján a miniszternél.

(3)[1] A Bizottság elnökét a miniszter nevezi ki az általa vezetett minisztérium, a minisztérium háttérintézménye vagy a minisztérium tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó közvetlen vagy közvetett állami tulajdonban lévő vasúti társaság azon szakmai vezetői közül, akik a vasúti közlekedési területen legalább 5 éves szakmai tapasztalattal rendelkeznek.

(4) Az elnök és a Bizottság tagjai a Bizottságban végzett munkájukért díjazásban, költségtérítésben nem részesülnek.

(5) A Bizottság ülésére tanácskozási joggal az elnök meghívása alapján a miniszter által vezetett minisztérium munkatársai, valamint a vasúti tervezésben, gyártásban, építésben vagy üzemeltetésben érintett szervezet által delegált személy és szakértő is részt vehet.

(6) A Bizottság munkájának elősegítése érdekében témakörönként albizottságot működtethet. Az albizottság tagjait az elnök kéri fel, az albizottság megalakítására, működésére vonatkozó szabályokat az Ügyrend tartalmazza.

(7) Az (1) bekezdés *d)–f)* pontjában meghatározott társaságok képviselői akkor gyakorolhatják a Bizottság ülésein a szavazati jogukat, ha az üzemeltetésük alatt álló pályahálózatra vagy azon a pályahálózaton üzemeltetett járműre vonatkozik a vasúti műszaki előírás.

(8) A Bizottság munkájában részt vevő tagok vasúti alrendszerenként egy-egy póttagot jelölhetnek. A póttag a tag nevében jár el, és teljes jogkörrel helyettesíti a Bizottság tagját. A póttagok jelölésére vonatkozó szabályokat az Ügyrendben kell szabályozni.

3. § (1) A Bizottság határozatképes, ha legalább a szavazati joggal rendelkező tagok fele jelen van a Bizottság ülésén, vagy részt vesz az elektronikus szavazásban. Ha a Bizottság valamely tagja akadályoztatás miatt nem tud részt venni a Bizottság ülésén, intézkedik a helyettesítéséről az Ügyrendben előírt módon.

(2) A Bizottság ülésén az elnök akadályoztatása esetén az általa írásban meghatalmazott tag végzi az elnöki teendőket. Ez a meghatalmazás az adott ülésre szól.

(3) A Bizottság a döntéseit nyílt szavazással, egyszerű szótöbbséggel hozza. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

(4) A hatóság egyetértő szavazata nélkül vasúti műszaki előírást nem lehet elfogadni. Ha a hatóság nem ért egyet a vasúti műszaki előírás tervezetével, a hatóság képviselője a szavazást követően szóban, majd 10 munkanapon belül írásban indokolja döntését.

(5) A Bizottság ülését az elnök a koordináló szerv útján hívja össze. Az ülést legalább félévente egyszer össze kell hívni az Ügyrendben meghatározott módon.

(6) A Bizottság ülés tartása nélkül, elektronikus hírközlő eszköz igénybevételével is hozhat döntést (a továbbiakban: elektronikus határozathozatal).

1 Megállapította: 11/2023. (VI. 23.) ÉKM rendelet 57. §. Hatályos: 2023. VI. 26-tól.

(7) Az Ügyrendben meg kell határozni az elektronikus tanácskozáshoz és határozathozatalhoz igénybe vehető elektronikus hírközlő eszközöket, valamint alkalmazásuk feltételeit és módját úgy, hogy a tagok azonosítása és a tagok közötti kölcsönös és befolyásmentes kommunikáció biztosított legyen. Az elektronikus határozathozatal során is biztosítani kell a tanácskozási joggal rendelkező személyek tanácskozási jogának gyakorlását.

(8) Az elektronikus határozathozatal során a szavazásban részt vevők személyének és a határozatképességnek hitelt érdemlően megállapíthatónak kell lennie. A határozatképesség és a szavazásban részt vevők hitelt érdemlő megállapításának módját az Ügyrend szabályozza.

(9) A Bizottság bármely tagja – legkésőbb a szavazás megkezdését megelőzően – az ok megjelölésével javasolhatja elektronikus határozathozatal helyett a Bizottság ülésének összehívását.

(10) A Bizottság üléséről és az elektronikus határozathozatalról a koordináló szerv jegyzőkönyvet készít.

4. § (1) A Bizottság munkaterv alapján látja el feladatát. A tárgyévre vonatkozó munkatervet legkésőbb a tárgyév január 31. napjáig fogadja el.

(2) Ha a Bizottság a vasúti műszaki előírást és indokolását nem fogadja el, a tervezetet – az elutasítás indokaival – visszaadja a koordináló szerv részére átdolgozásra (javításra, kiegészítésre) új határidő tűzésével, egyidejűleg az érintett munkatervet is módosítja.

(3) A Bizottság feladatainak koordinálását, a titkársági feladatokat, működésével és a feladatok ellátásával összefüggő egyéb feltételeinek biztosítását a koordináló szerv látja el.

2. A vasúti műszaki előírások kidolgozása és kiadása

5. § A vasúti műszaki előírások kidolgozására és felülvizsgálatára a Bizottság jogosult.

6. § A vasúti műszaki előírások megalkotása során a következő alapelveket kell érvényesíteni:

a) a szakmai elkötelezettség és szakmai pártatlanság,

b) a kölcsönös átjárhatóságra vonatkozó alapvető követelmények teljesítésének biztosítása,

c) a vasúti közlekedésbiztonság elsődlegessége,

d) a felelősségtudat és a szakszerűség,

e) a tárgyszerűség,

f) az egységesség és ellentmondásmentesség,

g) a közérdek képviselete,

h) az áttekinthetőség és a nyilvánosság,

i) az érdekeltek bevonása lehetőségének biztosítása és az együttműködés,

j) a közmegegyezés,

k) a társadalmi egyeztetés és véleményezés, valamint

l) alkalmazkodás a tudomány, a műszaki gyakorlat az innováció és a tapasztalat általános eredményeihez, figyelembe véve a gazdasági és környezeti adottságokat.

7. § (1) A vasúti műszaki előírás megalkotását és felülvizsgálatát természetes, vagy jogi személy indokolással ellátott szabályozási javaslat – a koordináló szerv útján történő – benyújtásával kezdeményezheti.

(2) Ha a szabályozási javaslat nem felel meg az (EU) 2016/798 irányelvben meghatározott alkalmazhatósági feltételeknek, a Bizottság a szabályozási javaslatot elutasítja.

(3) A Bizottság a munkaterv végrehajtása érdekében a vasúti műszaki előírások megalkotásával és felülvizsgálatával kapcsolatos tervezet (a továbbiakban: a vasúti műszaki előírások tervezete) előkészítésével és kidolgozásával a koordináló szervet bízza meg.

8. § (1) A vasúti műszaki előírások tervezetének előkészítése az Ügyrendben foglalt eljárásrend szerint történik.

(2) A vasúti műszaki előírás kidolgozásának folyamatát – a koordináló szerv belső szabályzatai rendelkezéseinek megfelelően – részletesen dokumentálja és archiválja oly módon, hogy az eljárásrendben foglaltak betartása ellenőrizhető legyen.

9. § A Bizottság – a koordináló szerv útján – gondoskodik arról, hogy a szakmai közvélemény az adott témával kapcsolatban a javaslatait kifejthesse. A koordináló szerv a vasúti műszaki előírás tervezetét véleményezés céljából a Bizottság intranet felületén a koordináló szerv tagjai és a Bizottság tagjai számára az Ügyrendben foglaltak szerint közzéteszi.

10. § A Bizottság a felterjesztést követő ülésén vagy szükség szerint elektronikus határozathozatal útján dönt a koordináló szerv által előkészített vasúti műszaki előírásnak és indokolásának elfogadásáról.

11. § (1) A Bizottság – a jogszabályként kihirdetendő – vasúti műszaki előírás tervezetét és indokolását megküldi a miniszter részére azzal a javaslattal, hogy azt a miniszter rendeletben adja ki.

(2) Ha a vasúti műszaki előírás bejelentési kötelezettség alá eső nemzeti szabályt tartalmaz, a tervezetet és annak indokolását a rendelettervezet közigazgatási egyeztetését követően az (EU) 2016/797 irányelv 14. cikke és az (EU) 2016/798 irányelv 8. cikke szerint bejelenti az Európai Unió Bizottsága és az Európai Unió Vasúti Ügynöksége (a továbbiakban: Ügynökség) részére az Európai Unió Vasúti Ügynökségéről és a 881/2004/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. május 11-i (EU) 2016/796 európai parlamenti és tanácsi rendelet [a továbbiakban: (EU) 2016/796 rendelet] 27. cikkében szabályozott módon, a 25. és 26. cikk előírásai szerinti értékelés céljából.

(3) A miniszter a (2) bekezdés szerinti értékelést követően, az értékelésről szóló értesítés kézhezvételétől számított 15 napon belül tájékoztatja a hatóságot és a Bizottságot az értékelés eredményéről.

(4) Kedvező értékelés esetén, vagy ha a vasúti műszaki előírás nem tartozik a (2) bekezdés hatálya alá, a miniszter intézkedik a vasúti műszaki előírást megállapító jogszabály kihirdetése iránt. Ha vasútbiztonsági okokból sürgős megelőző intézkedésként szükséges, a miniszter a hatóság javaslatára a (2) bekezdés hatálya alá tartozó vasúti műszaki előírást a (2) bekezdésben rögzített értékelés megtörténtét megelőzően, a (2) bekezdés szerinti bejelentéssel egyidejűleg is közzé teheti.

(5) Ha a (2) bekezdésben meghatározott értékelés kedvezőtlen eredménnyel zárul, az (EU) 2016/796 rendelet 25. cikk (3) bekezdésében meghatározott véleménycserét a hatóság folytatja le az Ügynökséggel a Bizottsággal történő egyeztetést követően, továbbá az (EU) 2016/796 rendelet 25. cikk (4) bekezdésében meghatározott álláspontot a hatóság alakítja ki a Bizottsággal történő egyeztetést követően, és arról értesíti az az Európai Unió Bizottságát.

(6) A rendeletben kihirdetett vasúti műszaki előírást a kormányzati honlapon – a koordináló szerv és a hatóság oldalán – is közzé kell tenni.

12. § (1) A jogszabályi kihirdetést nem igénylő azon vasúti műszaki előírás tervezetét, amely bejelentési kötelezettség alá tartozó nemzeti szabály a tervezet indokolásával együtt a hatóság az (EU) 2016/797 irányelv 14. cikke és az (EU) 2016/798 irányelv 8. cikke szerint bejelenti az Európai Unió Bizottsága és az Ügynökség részére az (EU) 2016/796 rendelet 27. cikkében szabályozott módon, a 25. és 26. cikk előírásai szerinti értékelés céljából.

(2) A hatóság az (1) bekezdés szerinti értékelést követően, az értékelésről szóló értesítés kézhezvételétől számított 15 napon belül tájékoztatja a Bizottságot és a koordináló szervet az értékelés eredményéről. Az (1) bekezdés szerinti kedvező értékelés esetén, valamint az (1) bekezdés hatálya alá nem tartozó vasúti műszaki előírás esetén a hatóság a vasúti műszaki előírást – a koordináló szerv tárhelyére utaló hivatkozással – a honlapján közzéteszi, és erről tájékoztatja a minisztert. Ha vasútbiztonsági okokból sürgős megelőző intézkedésként szükséges, a hatóság a vasúti műszaki előírást az (1) bekezdésben rögzített értékelés megtörténtét megelőzően, a bejelentéssel egyidejűleg is közzéteheti.

(3) Ha az (1) bekezdésben meghatározott értékelés kedvezőtlen eredménnyel zárul, az (EU) 2016/796 rendelet 25. cikk (3) bekezdésében meghatározott véleménycserét a hatóság folytatja le az Ügynökséggel a Bizottsággal történő egyeztetést követően, továbbá az (EU) 2016/796 rendelet 25. cikk (4) bekezdésében meghatározott álláspontot is hatóság alakítja ki a Bizottsággal történő egyeztetést követően, és arról értesíti az az Európai Unió Bizottságát.

(4) A közzétett vasúti műszaki előírás a hatóság és a koordináló szerv internetes oldalán térítésmentesen hozzáférhető.

3. Szakmai állásfoglalás kiadása

13. § (1) Az 1. § (2) bekezdés *c)* pontjában meghatározott személy és szervezet a nemzeti szabály értelmezésével kapcsolatban, továbbá a nemzeti szabályokban nem vagy nem teljeskörűen szabályozott műszaki megoldásokról, valamint a szabályozást érintő más kérdésekben egyedi szakmai állásfoglalást kérhet a Bizottságtól. A megkeresést a koordináló szervhez kell benyújtani.

(2) A Bizottság állásfoglalását a koordináló szerv készíti elő, és a Bizottság dönt annak elfogadásáról.

(3) A Bizottság állásfoglalásáról a koordináló szerv tájékoztatja az (1) bekezdés szerinti állásfoglalás-kérőt.

4. Záró rendelkezések

14. § Ez a rendelet a kihirdetését követő harmincadik napon lép hatályba.

15. § (1) A Bizottság az alakuló ülését az e rendelet hatálybalépését követő 60 napon belül tartja meg. Az alakuló ülést a miniszter hívja össze.

(2) Az e rendelet hatálybalépését követő 30 napon belül a Bizottság 2. § (1) bekezdése szerinti tagjai meghatározzák azokat a személyeket, akiket delegálni kívánnak a Bizottságba. A miniszter a tagok kinevezéséről 15 napon belül gondoskodik.

(3) A Bizottság az Ügyrendet és az első munkatervét az alakuló ülésén fogadja el. Az Ügyrend és a munkaterv tervezetét e rendelet hatálybalépésétől számított 45 napon belül a koordináló szerv készíti el és küldi meg a tagok részére.

(4) Az e rendelet hatálybalépését követően a 11. § szerint közzétett vasúti műszaki előírásokat a közzétételt követő 30. naptól kell alkalmazni, kivéve azokat a vasúti műszaki előírásokat, amelyek az előírások alkalmazására ennél későbbi kezdő időpontot tartalmaznak. A közzétételt követő 30. napnál korábbi időpontot akkor lehet megállapítani, ha a közlekedés biztonsága vagy a közlekedésben részt vevők egészsége és testi épsége érdekében az elkerülhetetlen, de ilyen esetben is biztosítani kell a vasúti műszaki előírás alkalmazásához szükséges megfelelő felkészülési időt.

(5) A jogszabályként kihirdetésre kerülő vasúti műszaki előírások hatálybalépésére vonatkozóan a Bizottság javaslatot tesz a miniszternek. A jogszabályi kihirdetést nem igénylő vasúti műszaki előírások hatálybalépésére a hatóság tesz javaslatot a Bizottság részére.

16. § Ez a rendelet az Európai Unió Vasúti Ügynökségéről és a 881/2004/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. május 11-i (EU) 2016/796 európai parlamenti és tanácsi rendelet 25. cikk (3)–(4) bekezdésének végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.

TARTALOMJEGYZÉK

1/2021. (I. 7.) ITM rendelet ---- 1
a Vasúti Műszaki Bizottságról, a vasúti műszaki előírások és a szakmai állásfoglalások kidolgozására és kiadására vonatkozó szabályokról ---- 1
1. A Vasúti Műszaki Bizottság ---- 1
2. A vasúti műszaki előírások kidolgozása és kiadása ---- 3
3. Szakmai állásfoglalás kiadása ---- 5
4. Záró rendelkezések ---- 5